

**Dnei Zinaida GRECEANÎ, Președinta Parlamentului
Biroului Permanent al Parlamentului
Frațiunii Partidului Socialiștilor din Republica Moldova
Dlui Corneliu FURCULIȚĂ, Președinte
Frațiunii Partidului Democrat din Moldova
Dlui Dumitru DIACOV, Președinte
Frațiunii PAS, Blocul ACUM
Dlui Igor GROȘU, Președinte
Frațiunii ACUM PLATFORMA DA
Alexandru SLUSARI, Președinte
Deputaților neafiliați**

3 martie 2020

APEL PUBLIC

Organizațiile societății civile solicită Parlamentului să voteze în lectură finală [proiectul de Lege nr. 109](#) privind organizațiile necomerciale, fără modificări ce ar îngreuna activitatea ONG-urilor

În martie 2016, Ministerul Justiției a început elaborarea noii Legi cu privire la organizațiile necomerciale. Acest proiect a fost parte a [Planului Național de Acțiuni](#) privind implementarea Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană 2017-2019. Proiectul a fost elaborat de un grup de lucru creat de Ministerul Justiției, din care au făcut parte și reprezentanți ai societății civile.

Noul proiect transpune cele mai bune [practici și standarde cu privire la libertatea de asociere](#) recomandate de către Comisia de la Veneția și OSCE/ODIHR. Proiectul limitează posibilitățile autorităților de a exercita presiuni asupra organizațiilor necomerciale și exclude limitările nejustificate pentru fondarea organizațiilor necomerciale de către anumite categorii de persoane. De asemenea, proiectul simplifică înregistrarea organizațiilor necomerciale și structura rigidă de organizare internă a organizațiilor necomerciale impusă de legislația actuală. Proiectul nu impune reînregistrarea organizațiilor necomerciale și nu limitează finanțarea externă a acestora. În ceea ce privește activitatea politică, acesta instituie interdicția absolută pentru organizațiile necomerciale de a susține candidații în alegeri și instituie limite clare privind relațiile dintre organizațiile necomerciale și partidele politice. Proiectul, de asemenea, instituie legislația cadru privind finanțarea sau susținerea de către stat a organizațiilor necomerciale, un domeniu reglementat insuficient de către legislația actuală. Proiectul a fost supus repetat [consultărilor publice](#) de către Ministerul Justiției și a fost îmbunătățit în urma acestora.

Proiectul a fost [votat de Parlament în primă lectură](#) la 3 mai 2018. Între timp, proiectul de lege a adunat toate [avizele necesare](#), inclusiv avizul CNA și cele ale comisiilor de specialitate vizate. Deși adoptarea proiectului în lectură finală urma să fie o acțiune firească, deja de 22 luni, Parlamentul tergiversează adoptarea proiectului în lectură finală.

Din cauza lipsei cadrului legal nou cu privire la organizațiile necomerciale, continuă să existe probleme de ordin practic la aplicarea legislației cu privire la organizațiile necomerciale. Schimbările operate în martie 2019 odată cu [modernizarea Codului civil](#), proiect care urma să fie votat concomitent cu proiectul Legii privind organizațiile necomerciale, au mai adăugat câteva dificultăți, inclusiv imposibilitatea creării formei de asociere „Uniuni de persoane juridice”. Toate aceste modificări sunt prevăzute în proiectul de lege în cauză. Neadoptarea noii legi afectează inclusiv financiar activitatea organizațiilor necomerciale. În

prezent, pentru anumite servicii, Agenția Servicii Publice (ASP) aplică pentru ONG-uri taxe similare cu cele pe care le percepe de la persoanele juridice cu scop lucrativ, ceea ce este nejustificat.

Organizațiile semnatare solicită Parlamentului și tuturor fracțiunilor parlamentare:

- Să adopte în lectură finală proiectul Legii cu privire la organizațiile necomerciale nr. 109 din 3 aprilie 2018 cât de curând posibil, însă nu mai târziu de sfârșitul lunii martie 2020;
- Să nu admită amendamente care ar îngreuna activitatea organizațiilor necomerciale, în special aspectele care țin de limitarea libertății de exprimare, a posibilității de a promova politici publice sau de a accesa fonduri externe de către organizațiile necomerciale. Astfel de limitări nu sunt compatibile cu o societate cu adevărat democratică și cu [standardele Consiliului Europei](#);
- Să consulte organizațiile societății civile cu privire la orice propunere de modificare a proiectului, printr-o manieră transparentă și inclusivă. Având în vedere că proiectul a fost elaborat în colaborare cu reprezentanții sectorului non-guvernamental, solicităm ca ultimii să fie implicați în discuțiile pe marginea definitivării proiectului pentru adoptare în a doua lectură.

Organizații semnatare:

1. Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM)
2. Amnesty International Moldova (AIM)
3. Asociația Presei Independente (API)
4. Expert-Grup
5. Institutul de Politici și Reforme Europene (IPRE)
6. Comunitatea WatchDog.MD
7. Centrul Contact
8. Asociația pentru Democrație Participativă „ADEPT”
9. Fundația Est-Europeană
10. Asociația Promo-LEX
11. Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare (CPD)
12. Centrul pentru Jurnalism Independent (CJI)
13. Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă (AGER)
14. Centrul de Investigații Jurnalistice (CIJ)
15. Centrul Internațional „La Strada”
16. Institutul de Politici Publice (IPP)
17. IDIS Viitorul
18. CPR-Moldova
19. Fundația Soros-Moldova
20. Institutum Virtutes Civilis
21. Centrul de Reabilitare a Victimelor Torturii "Memoria"
22. Centrul de Instruire și Consultanță Organizațională (CICO)

Persoana de contact: Ilie CHIRTOACĂ, Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM), tel. 022 843 601 sau e-mail ilie.chirtoaca@crjm.org